

REZOLVARE

SUBIECTUL 1

ALAMBLAK

(30 de puncte)

a. Coresponden a num r – traducere alambak:

$$\text{yima yohtti tir yohtti rpat: } 20 + 5 + 1 = \mathbf{26}$$

$$\text{yima yohtti tir hosfi rpat: } 20 + (5 \times 2) + 1 = \mathbf{31}$$

$$\text{yima yohtti tir hosfirpati rpat: } 20 + (5 \times (2 + 1)) + 1 = \mathbf{36}$$

$$\text{yima hosfi hosf: } (20 \times 2) + 2 = \mathbf{42}$$

$$\text{yima hosfi tir hosf: } (20 \times 2) + (5 \times 2) = \mathbf{50}$$

$$\text{yima hosfi tir hosfi hosf: } (20 \times 2) + (5 \times 2) + 2 = \mathbf{52}$$

$$\text{yima hosfirpati tir hosfi hosfirpat: } (20 \times (2 + 1)) + (5 \times 2) + (2 + 1) = \mathbf{73}$$

$$\text{yima hosfirpati tir hosfirpat: } (20 \times (2 + 1)) + (5 \times (2 + 1)) = \mathbf{75}$$

$$\text{yima hosfirpati tir hosfirpati hosfirpat: } (20 \times (2 + 1)) + (5 \times (2 + 1)) + (2 + 1) = \mathbf{78}$$

$$\text{yima hosfihosfi tir yohtti hosfihosf: } (20 \times (2 + 2)) + 5 + (2 + 2) = \mathbf{89}$$

b. Scrie i cu numere:

$$\text{yima hosfirpati hosfihosf} + \text{yima yohtti tir hosf} = \text{yima hosfihosfi tir hosfi hosfihosf}$$

$$(20 \times 3) + 4 = \mathbf{64}$$

$$20 + (5 \times 2) = \mathbf{30}$$

$$\mathbf{„64 + 30 = 94”}$$

$$(20 \times 4) + (5 \times 2) + 4 = \mathbf{94}$$

$$\text{tir yohtti hosf} + \text{tir hosfi hosf} = \text{tir hosfirpati hosfihosf}$$

$$5 + 2 = \mathbf{7}$$

$$(5 \times 2) + 2 = \mathbf{12}$$

$$\mathbf{„7 + 12 = 19”}$$

$$(5 \times 3) + 4 = \mathbf{19}$$

c. Scrie i în alambak:

$$21 - \text{yima yohtti rpat}$$

$$48 - \text{yima hosfi tir yohtti hosfirpat}$$

$$83 - \text{yima hosfihosfi hosfirpat}$$

d.

PASUL 1

tim c :	1 = rpat
	2 = hosf
	3 = hosfirpat
	4 = hosfihosf
	5 = tir yohtti
	6 = tir yohtti rpat
	11 = tir hosfi rpat

De aici, observăm faptul că :

- pentru numerele 1, 2 și 5, există cuvinte „autonome”, respectiv *rpat*, *hosf* și *tir yohtti*;
- celelalte, 3, 4, 6 și 11 reprezintă o combinație între cele trei numere:

$$3 = \text{hosfirpat} \quad 2 + 1$$

$$4 = \text{hosfi} \text{hosf} \quad 2 + 2$$

$$6 = \text{tir yohtti} \text{rpat} \quad 5 + 1$$

– opera ie care st la baza form rii numerelor 3, 4 i 6 este *adunarea*, marcat prin *i*; atunci cînd avem dou numere reprezentate de un cuvînt simplu (ca *rpat* i *hosf*), care, prin adunare, formeaz un alt num r, num rul rezultat este format prin al turarea celor dou cuvinte i prezen a lui *i* între aceste cuvinte:

$$\text{hosf} + i + \text{rpat} \quad 2 + 1 \quad \text{hosfirpat} (3)$$

– dac unul dintre numerele care formeaz un alt num r este reprezentat de un cuvînt compus, cum este cazul num rului 5, *tir yohtt*, cu ajutorul c ruia se formeaz num rul 6, atunci regula de compunere este urm toarea: se ata eaz semnul adun rii, *i*, dup al doilea segment al primului num r, cuvînt compus, respectiv 5, urmat de num rul, cuvînt simplu, separat prin spa iu:

$$\text{tir yohtt} + i \text{rpat} \quad 5 + 1 \quad \text{tir yohtti} \text{rpat} (6)$$

– pentru formarea num rului 11, avem *tir* (f r *yohtt*) pe care îl putem asocia cu *tir yohtt*, 5; astfel, avem 5, 2+ i 1: *tir hosfi rpat*; dac adun m numerele, ne d 8, i nu 11; a adar, exist o a doua opera ie matematic care st la baza form rii num rului 11, pe care îl putem descompune în: $(5 \times 2) + 1 = 11$; se observ faptul c , atunci cînd avem o înmul ire, *tir* nu mai este urmat de *yohtt*.

Observa ie: opera ie de înmul ire nu are o marc specific , ci este marcat prin pozi ie i spa iu (i lipsa segmentului al doilea pentru un num r autonom, format din dou cuvinte, de exemplu 5):

Deînmul itul preced înmul itorul, fiind separat prin spa iu de acesta.

– Se p streaz semnul adun rii pentru num rul rezultat în urma înmul irii, prin ata area lui la sfâr itul cuvîntului care desemneaz înmul itorul, respectiv, la 2, *hosfi*.

PASUL 2

Observ m c toate numerele date în alambkak sunt o combina ie între numerele date în cerin a a.; apare îns i un alt cuvînt, *yima*, la toate numerele date.

Putem începe cu numerele mai mici, care se pot descompune mai simplu; de exemplu, 26:

$$26 \text{ se poate descompune în } 20 + 6$$

tim c 6 este *tir yohtti rpat*. Exist vreun num r în alambkak care se termin cu *tir yohtti rpat*? Da, *yima yohtti tir yohtti rpat*.

De la acest exemplu, afl m c : *yima yohtt* este 20, a adar, o alt structur autonom format din dou cuvinte: *yima* i *yohtt*. Din datele pe care le avem, putem deduce faptul c numerele 1, 2, 5 i 20 în alambkak sunt structuri autonome, iar celelalte numere sunt o combina ie între acestea.

PASUL 3

Avem 3 numere care con in *yima yohtti*:

yima yohtti tir hosfi rpat
yima yohtti tir yohtti rpat
yima yohtti tir hosfirpati rpat

i restul care con in doar cuvîntul *yima*:

yima hosfirpati tir hosfirpat

yima hosfi hosf
yima hosfi tir hosf
yima hosfirpati tir hosfi hosfirpat
yima hosfirpati tir hosfirpati hosfirpat
yima hosfihosfi tir yohtti hosfihosf
yima hosfi tir hosfi hosf

tim c 26 este *yima yohtti tir yohtti rpat*.

Dar ce înseamnă *yima yohtti tir hosfi rpat* și *yima yohtti tir hosfirpati rpat*? Observăm, de asemenea, că avem din nou situația în care numărul 5, *tir yohtti*, nu apare întreg, ci apare doar cuvântul *tir*:

yima yohtti tir hosfi rpat – 31
yima yohtti tir yohtti rpat – 26
yima yohtti tir hosfirpati rpat – 36

Prin analogie cu 26, tim c la bază avem numărul 20: identificăm în *yima yohtti tir hosfi rpat* 20, 5 și *tir yohtti*, 2 și 1; numărul trebuie să fie o combinație între acestea. tim c la bază combinația între numere este adunarea, dar apare și înmulțirea (analogie cu formarea numărului 11). Din combinația acestor numere, putem forma numărul 31:

$$20 + (5 \times 2) + 1 = 31$$

yima yohtti(+) *tir hosfi*(+) *rpat*

Pe baza acestor observații, se pot afla și celelalte numere:

$$yima yohtti tir hosfirpati rpat - 20 + (3 \times 5) + 1 = 36$$

Pentru numerele care încep cu *yima*, *tir yohtti*, facem analogie cu 5, *tir*, *tir yohtti*, care apare astfel atunci când avem o înmulțire; Astfel, în toate aceste cazuri, trebuie să avem $20 \times „Z”$:

$$yima hosfirpati tir hosfirpat : (20 \times (2 + 1)) + (5 \times (2 + 1)) = 75$$

$$yima hosfi hosf: (20 \times 2) + 2 = 42$$

$$yima hosfi tir hosf: (20 \times 2) + (5 \times 2) = 50$$

$$yima hosfirpati tir hosfi hosfirpat: (20 \times (2 + 1)) + (5 \times 2) + (2 + 1) = 73$$

$$yima hosfirpati tir hosfirpati hosfirpat: (20 \times (2 + 1)) + (5 \times (2 + 1)) + (2 + 1) = 78$$

$$yima hosfihosfi tir yohtti hosfihosf: (20 \times (2 + 2)) + 5 + (2 + 2) = 89$$

$$yima hosfi tir hosfi hosf: (20 \times 2) + (5 \times 2) + 2 = 52$$

SUBIECTUL 2

LIMBA GALEZ

(30 de puncte)

a. Traducere în limba română :

Mae banon deg gan ei frawd e.

Mae tywysoges gall gan ei ddewynes e.

Mae cyfaill canllaiith gan 'y nhywysoges i.

Fratele lui are o regină frumoasă .

Vrăjitoarea lui are o prințesă în elefant .

Prințesa mea are un prieten bun.

b. Traducere în limba galez :

Tat l lui are o prin es proast .
Prin esa lui are un tat în elept.
Copilul meu are o vr jitoare talentat .

Mae tywysoges benffol gan ei dad e.
Mae tad call gan ei dywysoges e.
Mae dewynes dalentog gan 'y mhlentyn i

c. Comparând exemplele, observ m:

- toate exemplele din galez con in structura *mae...gan...*; în limba român , toate propozi iile au în comun verbul *a avea*, la persoana a III-a (subiectul propozi iilor fiind exprimat prin substantivele: „regina”, „copilul”, „prietenul”, „tat l”, „vr jitoare”);
- primele trei exemple din limba galez con in structura *ei...e*, iar în limba român propozi iile acestea au în comun prezen a pronomelui în genitiv „lui”; putem deduce astfel c *ei...e* = „lui”.
- Urm toarele exemple din galez con in structura *'y...i*, iar în corespondentele lor în român apare adjectivul posesiv „meu”/ „mea”; putem deduce c *'y...i* = „meu/mea”;
- în primele dou propozi ii:

Mae tad **canllaith** gan ei fanon e. („Regina lui are un tat bun.”)

Mae banon **ganllaith** gan ei blentyn e. („Copilul lui are o regin bun.”)

avem cuvântul comun „bun/bun ”; în galez avem dou cuvinte asem n toare: „canllaith”/ „ganllaith”; din perechile *tad canllaith*, putem deduce faptul c :

banon ganllaith

- × un tat bun / o regin bun = obiectul direct antepus;
- × în structura substantiv – adjectiv, adjectivul este postpus;
- × forma adjectivului se schimb în func ie de gen:
tat bun – *tad canllaith* c-
regina bun – *banon ganllaith* g-
- × „tat ” = *tad*
„regin ” = *banon*

– din observa ia de mai sus, în structura *Mae...gan...*, în prima pozi ie, adic antepus, apare obiectul direct, reprezentat de grupul *substantiv – adjectiv*; deducem c subiectul este postpus i este reprezentat de grupul *substantiv – adjectiv posesiv*;

– Structura sintactic în limba galez este:

Mae...Obiect Direct Gan Subiect.

Mae Y Gan X X are Y

– observ m din exemple i faptul c acela i substantiv dac apare în pozi ia de subiect are o form , iar dac apare în pozi ia de obiect direct are alt form ; de asemenea, forma adjectivului se schimb ;

– consoana ini ial a substantivului se schimb în func ie de prezen a structurii *ei...e* i de prezen a structurii *'y...i*, astfel:

	Substantiv – <i>Subiect</i>	Substantiv – <i>Obiect Direct</i>
Regina lui	ei <u>f</u> anon e	<u>b</u> anon
Fratele lui ³	ei <u>f</u> rrawd e	<u>b</u> rrawd
Copilul lui	ei <u>b</u> lentyn e	<u>p</u> lentyn
Prietenul lui	ei <u>g</u> yfaill e	<u>c</u> yfaill
Vr jitoarea lui	ei <u>d</u> dewynes e	<u>d</u> dewynes

3 Exemplu care apare în cerin a a.

Tat l lui ⁴	ei <u>d</u> ad e	<u>t</u> ad
Tat l meu	'y <u>n</u> had i	<u>t</u> ad
Vr jitoarea mea	'y <u>n</u> ewynes i	<u>d</u> ewynes
Regina mea	'y <u>m</u> anon i	<u>b</u> anon
Prietenul meu	'y <u>n</u> ghyfaill i	<u>c</u> yfaill
Copilul meu	'y <u>m</u> hlentyn i	<u>p</u> lentyn

– Structura „ei...e” determin schimbarea ini ialei substantivului, astfel:

- b- în structura *ei...e* devine f-
- p- în structura *ei...e* devine b-
- c- în structura *ei...e* devine g-
- d- în structura *ei...e* devine dd-
- t- în structura *ei...e* devine d- (analogie cu perechile consonantice: p – b; c – g, consoană surdă – sonor , dar i cu perechea *teg – deg*, adjectivul care se schimbă în funcție de gen);

– Structura „'y...i” determin schimbarea ini ialei substantivului (structura „'y...i” nazalizează consoana inițială a substantivului), astfel:

- b- în structura *'y...i* devine m-
- t- în structura *'y...i* devine nh-
- d- în structura *'y...i* devine n-
- c- în structura *'y...i* devine ngh-
- p- în structura *'y...i* devine mh-
- g- în structura *'y...i* devine ng-

– Pentru *y...i*, se remarcă o simetrie în privința schimbărilor fonetice, în funcție de consoane (surde – sonore):

<i>p</i>	mh	<i>t</i>	nh	<i>c</i>	ngh
<i>b</i>	m	<i>d</i>	n	<i>g</i>	ng

– Adjectivul se schimbă astfel:

c – <i>anllaith</i> + gen masculin, „tat ”	t – <i>eg</i> + gen masculin, „frate”
g – <i>anllaith</i> + gen feminin, „regina”	d – <i>eg</i> + gen feminin, „prințesă ”

– Aadar, alternanțele fonetice au relevanță sintactică în limba galeză .

SUBIECTUL 3

LIMBARUS

(30 de puncte)

a.

4 Exemplu care apare în cerința b.

Genul 1 (m)	Genul 2 (n)	Genul 3 (f)
dom	pole	gora
aist	mesto	noch'
vapros	veko	zemlya
verblyud	leto	akula
les	solntse	istina
svet	zreniye	loshad'
dolg	okno	zhizn'

b.

Rechin mare	„bol'shaya akula”
Rechinii t i	„tvoi akuly”
Care var	„kakoe leto”
Adev rul meu	„moya istina”
P durea ta	„tvoy les”
P durile mari	„bol'shye lesa”
Soare frumos	„krasivoye solntse”
Datorie mare	„bol'shoy dolg”
Calul vostru	„vasha loshad'”
Caii no tri	„nashi loshadi”
Vederea voastr	„vashe zreniye”
Via a aceasta	„eta zhizn'”
Fereastra mea	„moye okno”
Ferestrele acestea	„eti okna”

PASUL 1

- Se observ c substantivele din prima coloan sunt precedate de adjective.
- Se grupeaz substantivele **care sunt la singular** dup ultima liter din cuvânt: o grup pentru substantivele care se termin în consoan (**-m, -t, -d, -g**), una pentru substantivele care se termin în -' (semnul moale), o grup pentru substantivele care se termin în **-a**, o grup pentru substantivele care se termin în **-e** i una pentru substantivele care se termin în **-o**.

móy dom	krasivaya noch'	ta gora	tvoye pole	bol'shoye mesto
etot aist	loshad'	nasha zemlya	solntse	eto veko
kakoy vapros	zhizn'	akula	zreniye	leto
vash verblyud		istina		okno
krasivyy svet				
les				
dolg				

PASUL 2

- Se analizeaz termina ia adjectivelor din fiecare grup . Se observ c adjectivele care preced substantivele terminate în **-a** i -' se termin în **-a**. De aici rezult c substantivele care se termin în **-a** i -' apar in acelaia i gen. În limba rus acesta este genul feminin.
- Se observ c substantivele care se termin în **-e** i **-o** sunt precedate de adjective care se termin în **-e**: *tvoye, bol'shoye*. Excep ie fac adjectivele demonstrative care nu se termin în **-e**, ci în **-o**: *eto*. Adjectivele care se termin în **-e**, dar i cele care se termin în **-o**, determin un alt gen – genul substantivelor cu termina ia **-e** i **-o** (genul neutru).

- Au r mas substantivele care se termin în consoan . Se poate observa c adjectivele care le însoesc se termin fie în **consoan** , fie în semivocala **-y**, acestea determinând un alt gen, genul din care fac parte toate substantivele care se termin în **consoan** (genul masculin).
- Clasificarea substantivelor pe genuri este urm toarea:

Genul 1 (m)	Genul 2 (n)	Genul 3 (f)
dom	pole	gora
aist	mesto	noch'
vapros	veko	zemlya
verblyud	leto	akula
les	solntse	istina
svet	zreniye	loshad'
dolg	okno	zhizn'

PASUL 3

- Se traduc secven ele din limba român în limba rus .

Rechin mare = bol'shaya akula

- *Rechin* = *akula*, genul 3 conform tabelului de mai sus; *mare* = *bol'shoye* (de la „bol'shoye mesto”). Termina ia adjectivelor care determin substantivele din genul 3 este **-a**, deci înlocuim **e** cu **a**: **bol'shoya*. Pentru a ajunge la forma corect *bol'shaya* se compar perechea *krasivyy-krasivaya* i se observ c desinen a adjectivelor de tipul *krasivaya*, *bol'shaya* pentru genul 3 este **-aya**.
- Celelalte secven e care con in substantive din grupa genului 3 sg. sunt: „adev rul meu”, „calul vostru”, „via a aceasta”, unde „adev r” = *istina*, „cal” = *loshad'*, „via ” = *zhizn'*; „meu” = **moy* (de la „moy dom”), „vostru” = **vash* („vash verblyud”), „aceasta” = **eto* („eto veko”). Se ajunge la forma corect a acestor trei adjective prin analogie: **o** de la *eto* se înlocuie te cu **a**, astfel încât avem perechea: *eta* (adj. dem. apr. g. 3) i *ta* (adj. dem. dep. g. 3); adjectivului *vash* i se adaug termina ia **a**, astfel încât avem perechea: *vasha* (adj. pos. pers. II pl.) – *nasha* (adj. pos. pers. I pl.), la fel i adjectivului posesiv *moy*, c ruia i se adaug desinen a **-a** – *moya*.

Adev rul meu = moya istina

Calul vostru = vasha loshad'

Via a aceasta = eta zhizn'

PASUL 4

- Se traduc secven ele genului 2 sg. (**-e, -o**): „care var ”, „soare frumos”, „fereastra mea”, „vederea voastr ”, unde „var ” = *leto*, „soare” = *solntse*, „fereastr ” = *okno*, „vedere” = *zreniye*; „care” = **kakoy*, „frumos” = **krasivyy*; „mea” = **moy*, „voastr ” = **vash*. Acestor adjective li se adaug desinen a pentru genul 2 sg. **-e**, astfel avem: *kakoye*, *krasivoye*, *moye* i *vashe*. *Krasivoye* se scrie cu **-oye** prin analogie cu *bol'shoye* i *kakoye*:

Care var = kakoye leto

Soare frumos =krasivoye solntse

Fereastra mea = moye okno

Vederea voastr = vashe zreniye

PASUL 5

- Se traduc secven ele genului 1 sg.: „p durea ta” i „datorie mare”, unde „p dure” = *les*, „datorie” = *dolg*, iar „ta” = **tvoye* i „mare” = **bol'shoye*. Adjectivele genului 1 sg. se formeaz prin înl turarea desinen ei de singular a genului 2 (**-e**): *tvoy* i *bol'shoy*, dup modelul lui *moy* i *kakoy*:

P durea ta = tvoy les
Datorie mare = bol'shoy dolg

PASUL 6

– Se traduc secven ele care sunt la plural: „rechinii t i”, „p durile mari”, „caii no tri” i „ferestrele acestea”. Pentru aceasta se analizeaz secven ele din cerin care sunt la plural: „moí doma”, „kakiye nochi”, „krasivyye gory”, „vashi mesta”.

– Se observ c substantivele au urm toarele desinen e de plural: cele care se termin în consoan i în vocala **-o** formeaz pluralul cu desinen a **-a**: *dom – doma; mesto – mesta*, substantivele care se termin în **-a** la singular, se termin în **-y** la plural: *gora – gory*, iar la substantivele care se termin în semnul moale **-’** la singular, acesta este înlocuit cu desinen a **-i** la plural: *noch’ -nochi*. De aici rezult c forma de plural pentru *akula* („rechin”) este *akuly*, pentru *les* („p dure”) – *lesa*, pentru *loshad’* („cal”) – *loshadi* i pentru *okno* („fereastr ’’) – *okna*:

dom – doma	mesto – mesta	noch’ – nochi	gora – gory
les – lesa	okno – okna	loshad’ – loshadi	akula – akuly

– Se observ c adjectivele la plural, indiferent de gen se termin în **-i** sau **-e**. Astfel, „t i” = *tvoi*, dup modelul lui *moi* („mele”), „mari” = *bol’shye*, dup modelul *krasivyye*, „no tri” = *nashi*, dup modelul lui *vashi* („tale”), „acestea” = *eti*, dup principiul: se adaug **-i** formelor scurte – adjectivelor formate din 1-2 silabe i **-e** formelor lungi – adjectivelor care au mai mult de 2 silabe (excep ie face adj. dem. dep. – *te*):

Rechinii t i = tvoi akuly
P durile mari = bol’shye lesa
Caii no tri = nashi loshadi
Ferestrele acestea = eti okna

BAREM

SUBIECTUL 1

– se acord câte 1 punct pentru fiecare coresponden număr – traducere alambtak, în total 10 puncte;
– se acord câte 1 punct pentru fiecare număr transcris din alambtak, în total 6 puncte;
– se acord câte 1 punct pentru fiecare număr transcris în alambtak, în total 3 puncte;
– se acord 11 puncte pentru formularea clar , logic i corect a explica iilor.
Nu se (de)punteeaz folosirea termenilor lingvistici.

SUBIECTUL 2

– se acord câte 2 puncte pentru fiecare propozi ie tradus corect în limba român ; în total 6 puncte;
– se acord câte 2 punct pentru fiecare propozi ie tradus corect din limba galez ; în total 6 puncte;
– se acord 18 puncte pentru formularea clar , logic i corect a explica iilor.
Nu se (de)punteeaz folosirea termenilor lingvistici (consoan surd – sonor , obiect direct, alternan e fonetice etc.).

SUBIECTUL 3

– se acord câte 0,4 puncte pentru fiecare substantiv grupat corect pe genuri, în total 10 puncte;
– se acord câte 0,5 puncte pentru fiecare secven tradus corect, în total 7 puncte;

– se acord 13 puncte pentru formularea clar , logic și corect a explicațiilor.
Nu se (de)punctează folosirea termenilor lingvistici: „desinență”, „adjectiv demonstrativ” etc. și
numirea propriu-zisă a genurilor: masculin, feminin și neutru.